

Revolutionär strategi – exemplet Frankrike

Introduktion

I *Kommunist*, som var Förbundet Kommunist (FK) teoretiska tidskrift, fördes under 1970-talet en diskussion om revolutionär strategi som främst tog sin utgångspunkt i Europa, bl a Portugal, Italien och Danmark. Marxistarkivet har redan publicerat de texter som rör dessa länder¹.

Men *Kommunist* uppmärksammade även Frankrike (i nummer 29, våren 1978), som återges nedan. Det handlar om två texter, den ena är en artikel författad av en av *Kommunist*s redaktionsmedlemmar, den andra är en översättning av en text som kommer från det franska vänsterpartiet Parti Socialiste Unifié (PSU) och är skriven 1977.

Som en brasklapp bör nämnas att de strategi-texter som publicerades via FK:s försorg givetvis inte var heltäckande, utan urvalet bestämdes av FK:s egna preferenser, vilket också framgår tydligt av den förta artikeln nedan. Inte desto mindre så är flera av dessa texter läsvärda.

Strategidebatten och den franska situationen

av Christian Berggren

Det var maj 1968 i Frankrike som gjorde ”den nya vänstern” till ett begrepp att ta på allvar i västeuropeisk politik. Från födelsen var visserligen denna vänster splittrad. Men alla de nya grupperna hade ändå mycket av samma grundinriktning: masskamp och omedelbar aktion, förakt för och avvisande av arbetet ide parlamentariska församlingarna, oförsonlig kritik av de gamla arbetarpartiernas ”förräderi”.

Idag, tio år senare, har kapitalismen i mycket utvecklats på det sätt som den nya vänstern — i motsats till den traditionella arbetarrörelsen — anade. Kriser, arbetslöshet och sociala försämringar har avlöst ”rekordåren”.

Ändå har de revolutionära grupperna inte någonstans lyckats få en massförankring. Det gäller i lika hög grad för Portugal där det maoistisk-stalinistiska UDP dominerar den yttersta vänstern, som för Frankrike där de trotskistiska Lutte Ouvrière och Ligue Communiste Revolutionnaire är de starkaste ”revolutionära grupperna”. Och det gäller Italien där det Förbundet Kommunist närstående Avanguardia Operaia är den viktigaste kraften inom den revolutionära vänstern.

Inte minst krisen har också visat på något annat, som alls inte var uppenbart 1968, nämligen att den militanta masskampen i sig är otillräcklig för att driva fram genomgripande samhällsförändringar. En insikt har vuxit fram att massaktionerna måste förenas med en politisk kamp för reformer och en kamp för kontroll av den borgerliga demokratins institutioner, om de ska uppnå beständiga resultat.

Mot bakgrunden av dessa erfarenheter har det uppstått en diskussion i den västeuropeiska revolutionära vänstern om, dels behovet av en enhetstaktik till de reformistiska masspartierna, dels olika faser och stadier på vägen mot arbetarklassens maktövertagande. I stort sett är det endast de dogmatiska trotskistiska grupperna och de stalinistiska så kallade ml-grupperna (typ SKP och KPmlr i Sverige) som helt står utanför denna diskussion — och därmed vänder ryggen till tio års västeuropeisk samtidshistoria.

Denna strategiska diskussion sammanfattas i debatten om vänsterregering. Vilken betydelse

¹ Se [Tidskriften *Kommunist* om Portugal, Förbundet Kommunist om Italien 1974-77](#) (se även [Revolutionär organisering i Italien...](#)) och [Revolutionär strategi – \(exemplet Danmark\)](#)

kan en sådan ha i den samlade revolutionära processen? Vilket förhållande skall revolutionärerna inta till vänsterregeringar, som domineras av reformister? Detta har varit huvudfrågorna. I *Kommunist* 26-27 publicerade vi ett dokument från Avanguardia Operaia, som diskuterade förhållandet mellan massrörelsen och en vänsterregering, behärskad av kommunistpartiet. I *Kommunist* 28 nalkades Bent Moos i Kommunistisk Forbund liknande problem utifrån en analys av begränsningarna i den krispolitik den danska vänstern dittills stått för. Här följer nu ett franskt bidrag, ett utdrag från det dokument som PSU antog vid sin kongress i januari 1977.

Det är till Frankrike som diskussionen om vänsterregering varit knuten det senaste året. I marsvalen misslyckades emellertid vänstern att uppnå parlamentsmajoritet, och en fransk vänsterregering förefaller att vara en fråga för en avlägsen framtid.*

Varför då publicera ett dokument som är skrivet 1977 och just rör taktiken gentemot en förväntad vänsterregering?

Det som bestämmer Frankrikes framtid nu är den direkta klasskampens utveckling. Endast en breddning och skärpning av klasskampen kan slå sönder olika försök att splittra vänsterpartierna genom att skapa en "center-vänsterkoalition", det vill säga en allians mellan partierna bakom Giscard och Mitterand (eller åtminstone en del av Mitterands parti). Endast en utvidgad folklig kamp kan bryta ner den borgerliga regimen sociala bas, så att den inte kan klara ett val till med antikommunistisk mass-demagogi. Endast en utbredning av de sociala striderna kan driva fram makt-perspektivet i centrum och tvinga alla de politiska krafter som åberopar sig på vänstern att ta ansvar för att presentera ett förnyat alternativ till den utlevade borgerliga regimen. Kort sagt, det måste handla om social masskamp, som också hela tiden griper in i partierna och det politiska fältet.

För detta måste stå helt klart: Alternativet till misslyckandet i marsvalet är inte att söka omvandla masskampen till väpnat uppror och stormning av presidentpalatset. Alternativet kan endast vara att utveckla en så djupgående rörelse att vänsterkrafterna kan gripa regeringsmakten — och av denna rörelse tvingas till det ena steget efter det andra i antikapitalistisk riktning, samtidigt som utrymme skapas för framväxten av en arbetar- och folkmakt. Först efter en sådan period av "förberedelse-arbete" kan det bli möjligt att ta en avgörande kamp mot bourgeoisin om makten i hela samhället. Frågan om vänsterregering har med andra ord inte förlorat sin strategiska aktualitet.

När man nu bedömer möjligheterna för utvecklandet av en bred massrörelse, så måste man ta med i beräkningen en faktor som knappast uppmärksammats i svenska massmedier. Nämligen att de olika revolutionära listorna fick tillsammans ca en miljon röster. Detta är i och för sig knappast en miljon "röster för revolutionen".

Men väl uttrycks här en inte föraktlig strömning inom arbetarklassen och folket, som hyser djup misstro till de stora apparaternas taktiska manövrer och byråkratism, och som är beredd till en hårdnackad militant kamp mot borgardömet.

Revolutionärerna och valet

Hur ser då de revolutionära krafterna i detta sammanhang ut organisatoriskt? Inför kommunalvalen 1977 hade OCT, som Förbundet Kommunist haft goda kontakter med, och de

* Syftet med denna inledning är begränsat till att introducera det följande PSU-dokumentet. Vi gör därför ingen analys av orsakerna till den reformistiska vänsterns misslyckande i valet här. Uppenbart är dock att vänsterunionens splittring sedan september 1977 har varit av avgörande betydelse, och att det är kommunistpartiet som måste påta sig huvudansvaret för denna.

En hyfsad översikt över de viktigaste partiernas läge före valet, samt en genomgång av innehållet i motsättningen mellan kommunist- och socialistpartiet, finns i *Zenit* nr 2/1978.

två trotskistiska grupperna LO och LCR upprättat ett enhetsarbete och nådde mycket bra valresultat i de städer man ställde upp (ca 5% i genomsnitt).

Denna enhet lyckades man inte utveckla eller ens bibehålla i detta val. Lutte Ouvrière, som vägrar att göra någon skillnad mellan en vänsterregering och en borgarregering, hade en egen lista i parlamentsvalen. Och den enhet som nåddes mellan OCT och LCR (Fjärde Internationalens sektion) samt en annan mindre grupp, var i huvudsak en teknisk samverkan. Man delade upp valkretsarna mellan sig, hade ett gemensamt minimiprogram och gemensam valbeteckning, men drev i övrigt åtskilda organisationskampanjer. Följden blev naturligtvis ett betydligt sämre valresultat än 1977.

Sammanlagt fyra listor förekom i valet. Bäst lyckades Lutte Ouvrière. PSU, som inte hämtat sig riktigt från splittringen 1974 (se nedan) kom först på andra plats med drygt 1%. Valfronten LCR-OCT med flera ställde bara upp i hälften av valkretsarna och fick häri genomsnitt 0,9%. Sämst resultat nådde en enhet mellan två franska skp-partier som endast fick en knapp promille. Tillsammans fick revolutionärerna 3,3% av rösterna.

Lika allvarlig som oförmågan att vidare-utveckla enheten från 1977, är den revolutionära smågruppsvänsterns brist på klarläggande strategisk diskussion. Inte heller har man lyckats utveckla en krispolitik som radikalt går utöver den traditionella kommunistiska blandningen av missnöjesagitation, militans och socialistisk propaganda.

De revolutionära grupperna kan utan tvivel få stor betydelse för att driva på klasskampens utbredning och fördjupning. Men de kan knappast bidra till dess politiska klargörande.

PSU

En särställning intar PSU, Parti Socialiste Unifié. Även om det aldrig har fått mer än ett eller ett par procent vid val tillfällena, så tillhör det inte smågruppsvänstern. PSU har en annan historia och en annan bredd och dimension vad gäller den politiska och strategiska debatten. Partiet bildades redan 1960 av en vänsterfalang från den gamla socialdemokratin (SFIO), som bröt i protest mot dess kolonialpolitik. Till partiet slöt sig kristen vänster och vissa sektorer av fackföreningsmilitanter. (Charles Piaget, strejkledaren från LIP är till exempel medlem i PSU.)

Sedan 1968 har PSU radikaliserats ordentligt, ja så ordentligt att den gamle partiledaren Rocard i spetsen för en högerfraktion 1974 fann för gott att lämna för att gå in i Mitterands rekonstruerade socialistparti (PS). Under senare år har PSU i mycket legat nära den italienska il Manifesto-tendensen, men har på ett helt annat sätt än denna satsat på stärkandet av det egna partiet som kraft i klasskampen. Precis som il Manifesto har PSU med rätta kunnat kritiserats för en oklar syn på den revolutionära krisens karaktär, det vill säga man tenderar att uppfatta maktövertagandet som något som sker ”steg för steg” i takt med utvecklingen av masskampen och massornas makt. Genom sin ideologiska oklarhet och karaktär av revolutionärt uppsamlingsparti för olika strömningar har partiet också gång efter annan drabbats av splittringar och/eller avhopp.

När vi publicerar ett dokument från PSUs kongress i början på 1977 beror det på att PSU dock är den enda kraften i den franska revolutionära vänstern som har en mer utvecklad strategisk diskussion och knuten till denna en mer utvecklad taktik i förhållande till reformisterna. PSU har också varit de första inom vänstern att kritisera den förhärskande kapitalistiska tillväxtmodellen — som präglar kommunistpartiets och socialistpartiets program — och i det sammanhanget inse kärnkraftsfrågans stora betydelse. Dessa frågor har i PSU förbundits med partiets hårda tonvikt på ”självförvaltning” (se nedan) och kampen mot arbetsdelningen som en grundläggande faktor under socialismen.

Förklaring av några begrepp

+ Självförvaltningsanhängare och självförvaltning är begrepp som då och då dyker upp i texten. Dessa ord. (som alltså är direktöversättningar av franskans autogestionnaire och autogestion) används väl mera sällan i det svenska politiska språket. I det franska däremot är de uttryck för en ideologisk strömning inom arbetarrörelsen. De uttrycker en vilja att bryta med de klassiska strömningarna inom den franska arbetarrörelsen, en konservativ socialdemokrati och ett auktoritärt och byråkratiskt kommunistparti, och utveckla en socialism grundad på omfattande lokal direktdemokrati. En socialism där folket självt genom råd och kommittéer förvaltar bostads- och arbetsplatser. Däremot är begreppet inte i sig uttryck för någon speciell strategi. I dag använder sig både revolutionära grupper, som PSU och CCA och vänsterreformister inom Socialistpartiet och inom en av Frankrikes tre landsorganisationer, CFDT, av begreppen.

+ Programme Commun, eller på svenska, det gemensamma programmet, var den plattform som Kommunist- och Socialistpartiet tillsammans med det lilla småborgerligt radikala Movement Radicaux de Gauche undertecknade 1972 och som skulle ligga till grund för en eventuell vänsterregering.

Programmet domineras av olika förslag till förbättrade sociala förhållanden som höjningar av minimiinkomsten och olika statliga bidrag. Men där finns också krav på förstatligande av 9 av de största monopolföretagen och alla viktiga banker och försäkringsbolag. Mycket omstritt var också en mening i programmet, kallade "den lilla frasen", som sa att utöver de nämnda kraven kunde vilket annat företag som helst bli aktuellt för förstatligande om de i företaget anställda krävde detta.

Det var i förhandlingar för att förnya och aktualisera detta program som samarbetet mellan kommunister och socialister bröt samman hösten 1977.

+ Olika resonemang om synen på konstitutionen i händelse av en vänsterseger dyker också upp i texten. Detta beror på att detta är en mycket känslig fråga i Frankrike. Den nuvarande konstitutionen bygger på en stark presidentmakt, och valen till parlamentet och presidentvalen följs inte åt. Nästa presidentval i Frankrike är först 1982. Det innebär att om vänstern segrat skulle den fått regera tillsammans med en borgerlig president med mycket stora legala möjligheter att blockera dess arbete. En situation omvänd den chilenska om man så vill, där ju vänstern innehade presidentämbetet, men blockerades av ett parlament med borgerlig majoritet.

Parti Socialiste Unifié: Vägen till makten

Hur ska arbetarklassen, med hänsyn till arbetarrörelsens erfarenheter och klasskampens utveckling, kunna gripa makten? Vilken är vägen dit? Utgångspunkten måste vara den nuvarande krisen i det kapitalistiska samhället, krisen inom den franska statsapparaten, en vänsterregering som alternativ och framför allt den sociala kampens framgångar vilka sedan 1968 ställer frågan om makten och socialismen. Vägens mål är den självförvaltade socialismen, den långa perioden av övergång till kommunismen. Under hela denna period kämpar arbetarna för att befästa sin seger, både gentemot försök att återinföra det gamla från den slagna härskande klassens sida och mot alla tendenser till utveckling av en ny klass, som tar makten från arbetarna.

Det handlar inte först och främst om att uppställa en fulländad "modell" över den långa processen av kamp för makten, där det kommer att finnas både framryckningar och tillbakagångar. Ett sådant försök skulle förbli fullständigt abstrakt och inte vara något annat än ett upprepande av tidigare erfarenheter. (...) Vi såg t.ex. i Chile 1970-73 hur arbetaras

kamp och organisering fick en kraft som svårligen hade kunnat förutsägas. Våldsamheten i bourgeoisins kupp visade också på kampens revolutionära innehåll. Men den chilenska erfarenheten, liksom den portugisiska, visar med stor skärpa att de problem som möter uppbygget av ett socialistiskt samhälle inte kan delas upp i en gång för alla fastslagna medel att erövra makten.

Dessa erfarenheter påminner oss om att ett övertagande av regeringsmakten av de partier som åberopar sig på arbetarklassen öppnar väldiga perspektiv hos arbetarna, men lämnar borgarklassens makt och dess statsapparat orörd.

Med dessa reservationer är det dock nödvändigt att beskriva och analysera de viktigaste dragen i kampen om makten för att veta vilka medel som krävs och för att de ska stå i samklang med målen.

Med andra ord handlar det om att i en strategi framställa våra uppgifter under alla viktiga faser:

- under den aktuella perioden, under vilken det gäller att skärpa krisen för borgarklassen och krisen inom statsapparaten samt understödja de folkliga kamperna och arbetarnas organisering.
- under perioden av skärpt revolutionär kamp för makten, den period vi benämner ”dubbelmaktens period”.
- under perioden av socialistiskt uppbygge och övergång till kommunismen.
- Vi har i förra kapitlet (d.v.s. av kongressdokumenten, ej publicerade här (Ö.a.) visat på vilka uppgifter som ställs i kampen för socialismen. Här ska vi precisera dels de problem som den revolutionära kampen för maktövertagandet ställer. Dels de villkor under vilka dessa problem ställs — hur man med utgångspunkt i dagens läge skall kunna skapa en situation av ”dubbelmakt”. (...)

Klasskamp och dubbelmakt

En djup social kris, med en avgörande förändring i styrkeförhållandet mellan kapitalister och arbetare, igångsatt eller åtföljd av ett valnederlag för högern, skulle för arbetarklassen och de folkliga massorna öppna perspektivet av ett maktövertagande.

Vägen mot arbetarmakten går via en sådan situation. En alltmer intensifierad klasskamp kommer inte att kunna hållas inom ramarna för ekonomiska förhandlingar eller inom ramarna för den borgerliga politikens spel. Inom en viss tid kommer den att utmynna i en dubbelmakt, som snabbt måste leda till en revolutionär sammandrabbning om makten. (...)

I realiteten kan den motsättning som finns mellan två typer av makt, mellan två typer av legitimitet, inte leda till annat än den enas seger och den andras krossande: å ena sidan de institutioner kapitalismen skapat för sina syften, om så än behärskade av vänsterpartierna — å andra sidan de organ ur vilka folkmakten föds. På ena sidan den borgerliga demokratin; på den andra arbetardemokratin.(...)

De folkliga, självständiga organ som kommer att uppstå under klasskampen under en vänsterregering kommer att ta sig en mängd olika, delvis förvirrande former. De kommer att ingripa på alla fält i det sociala livet, men med olika utgångspunkter och med skilda målsättningar. Det kan gälla att organisera motstånd mot borgarnas ekonomiska sabotage, stödja en vänsterregering i dess ekonomiska politik (nationaliseringar, kreditkontroll t.ex.), kontrollera genomförandet av sociala reformer man tillkämpat sig, lokalt eller regionalt försöka lösa arbetslöshetsproblemet, kontrollera företagsförvaltningen, kontrollera produkternas priser och kvalitet, kämpa mot startandet av kärnkraftsanläggningar etc.

Man måste hålla i minnet att i regel så skapas inte de folkliga kommittéerna i motstånd mot vänsterregeringen; en av deras mål kommer säkerligen att vara att stödja en sådan regering varje gång den förmår föra kampen mot kapitalismen framåt. Den ofta uppdykande sammanblandningen mellan den grundläggande motsättningen mellan dessa två makter (folkmaktsorganen och den parlamentariska vänsterregeringen) och utgångspunkten vid skapandet av folkliga kommittéer kan inte annat än förvanska arbetet för dem som stöder massrörelsen.*

Från folkkommittéer till folkmakt

Man kan inte tala om sammanstötning mellan två typer av makt om inte folkmakten förmår att utgöra ett verkligt alternativ. Folkmakten, grundad på självständiga basorgan, måste ha nått en utvecklingsnivå, en samordning och en förankring i massorna sådan att den verkligen kan presentera sig som ”kandidat till makten”. Annars blir folkmaktsorganen ett skört mål för de borgerliga institutionernas försök att knyta upp och oskadliggöra dem — eller att krossa dem. Hur kan då en utveckling av folkmaktsorganen till ett verkligt maktalternativ gestalta sig?

I början kommer de olika basorganen, råd och kommittéer, som spontant bildas inte att representera annat än en begränsad fraktion av arbetarklassen och de folkliga skikten. Man måste inse att det skikt av arbetarklassen som kan reagera positivt på en process av denna typ är begränsat, och att det är numerärt kraftigt underlägset de krafter som i val av traditionell typ uttalar sig för en betydligt mer modererad utveckling. Den enda vägen framåt består i att ständigt utveckla och bredda folkmaktens kompetens och att förlama och passivisera de parlamentariska institutionerna, vilkas oförmåga måste framstå klart i massornas ögon. Men för att detta ska ske krävs det att man erkänner de parlamentariska institutionerna som verkliga maktfaktorer, vilka förvisso är övergående och bör bekämpas, men inte kan förnekas.

Det är alltså nödvändigt att eftersträva en utbredning och utveckling av råden genom att sammanväva varje dagsaktuellt krav med kampen om rörelsens maktpositioner. Det gäller för rörelsen att själv ta beslutanderätten i sina händer och genomdriva eller övervaka genomförandet av de krav man kämpar för. Med denna utgångspunkt finns det orsak att varna för två slags faror:

- Den som består i att för fort vilja rusa på framåt, som överdriver uppkomsten av kommittéer och tror sig kunna låsa fast de politiska förhållanden som till att börja med har skapats inom kommittéerna.
- Den som består i att politiska krafter använder existerande embryon till kommittéer endast som redskap för sin egen strategi. Försök i den riktningen kan komma både från Kommunistpartiets sida (se exemplet Portugal) eller från revolutionära aktivisters sida.

Arbeter- och folkråden har någon mening endast om de respekterar sin uppgift att representera alla arbetare och skikt som allierar sig med dem, oavsett vilken partipolitisk tendens de tillhör, kort sagt om de konstituerar sig som det högsta uttrycket för folklig, anti-kapitalistisk enhet.

Samordning och mångfald

Arbetarna grupperar sig inte enligt ett likformigt schema, inte heller med samma rytm. Samordningen av råden måste ske successivt allteftersom processens utbredning tillåter det. Att som i Portugal 1975, när folkmaktsorganen var svaga, utspridda och ojämnt utvecklade,

* Här föreligger en oklarhet i dokumentet. Det är knappast riktigt att tala om en ”grundläggande motsättning” mellan folkmaktsorganen och den parlamentariska vänsterregeringen. Vad det handlar om är snarare en grundläggande motsättning mellan den legitimitet och det perspektiv folkmakten representerar, och den borgerliga statsapparaten, som Vänsterregeringen står i spetsen för, och vars enhet och legitimitet den enligt konstitutionen är skyldig att upprätthålla. Ö.a.

ställa frågan om deras institutionella samordning som svar på frågan om makten kunde inte annat än försvaga den revolutionära rörelsen.

Även om den institutionella samordningen, grunden till den folkliga statens makt, inte blir aktuell annat än successivt så är det nödvändigt att utan dröjsmål arbeta i den riktningen, genom utbyte av erfarenheter av framgångar och bakslag, genom en strävan efter en allt närmare samordning lokalt och regionalt.

Inom de olika basorganen måste den politiska och fackliga mångfalden bibehållas, också under arbetarmakten. Arbetardemokratin, som uttrycks genom arbetar- och folkråden och kommittéerna, förutsätter att de olika politiska strömningar som existerar (eller kommer att existera) bland de folkliga massorna fritt kan uttrycka sig. Inte heller bör kommittéerna och råden eftersträva att ersätta fackföreningarna. Dessas roll som försvarare av arbetarklassens materiella intressen bör tvärtom bibehållas och utvecklas såväl före som efter arbetarklassens maktövertagande.

Den fas som vi just beskrivit (utvecklingen av folkmakt under en period av vänsterregering) utvecklar sig, stärks och fördjupas i kampen mot borgarklassen. Samtidigt måste problemet med de inre motsättningarna i den folkliga rörelsen lösas. Och för att överhuvudtaget utlösa en fas av folkmakts-utveckling är det nödvändigt att massrörelsen har tagit upp de viktigaste av de anti-kapitalistiska krav som går utöver systemets ramar. För att avhända borgerligheten vissa av dessa handlingsmöjligheter krävs dessutom att åtminstone vissa av dessa krav har genomförts.

De viktigaste hindren

Utvecklingen mot folkmakten förutsätter att vissa viktiga hinder övervinns. Dessa hinder har skapats av den föregående borgerliga makten och bourgeoisin kan försöka att till fullo utnyttja dem mot massrörelsen. Låt oss bara nämna några av de viktigaste.

På det ekonomiska planet finns problemen med den franska ekonomins inlemmande i det kapitalistiska världssystemet, kännetecknat av de multinationella företagens dominans och produktionsapparatsens långt drivna specialisering. Vidare finns problemet med kapitalets internationella rörlighet, vilken kan hämma vänsterregeringens vilja att engagera sig längs en annan väg än den som systemet diktarar. (Jämför med de hot som Italien utsatts för här.)

På det institutionella planet finns bl.a. problemet med författningen, som, om den respekteras, ger ett flertal möjligheter att blockera initiativen från en parlamentsmajoritet som är annorlunda än "presidentmajoriteten" från 1974...

Problemet med armén sammanfogas med de ekonomiska och författningmässiga hindren. Dels genom att militärapparaten är placerad under presidentens herravälde. Dels genom att armén är ett instrument för att hålla samman en hel västeuropeisk försvarspolitik.

Att övervinna dessa hinder utgör på samma gång ett medel och en axel för att utveckla folkmakten.

Kampen för antikapitalistiska brott med systemet kommer att vara förlorad om den förs enbart på den parlamentariska och administrativa nivån. Den kan endast vinnas om den frambringar en folklig mobilisering som ger möjligheter till

folklig kontroll på viktiga områden, samt en organisering som stabiliserar denna kontroll. Att förhindra kapitalflykt är t.ex. en ofrånkomlig åtgärd om man vill gå framåt. Men detta är samtidigt omöjligt att genomföra utan en arbetarkontroll inom banksektorn, och mer allmänt sett arbetarkontroll över kapitalcirkulationen inom alla företag.

Det skulle vara meningslöst att prata om folkmakt om man dagen efter en valseger skulle vara

beredd att underhandla och kompromissa med Giscard. Det kommer alltså att bli nödvändigt att överträda de juridiska begränsningarna i den nuvarande konstitutionen. Men detta kan inte göras annat än genom massaktioner som utnyttjar de stödjepunkter som arbetarna redan erövrat (t.ex. kommunala beslutande organ med vänstermajoritet).

Det är kring dessa hinder och kring en politik som bryter med systemets begränsningar som de huvudsakliga problemen i den kommande politiska situationen i Frankrike formar sig.

Målsättningar för en vänsterregering

Idag ... är det första steg som måste tas en valseger och etablerandet av en vänsterregering. Denna måste, om den verkligen vill konsolidera sin valseger, ha som speciellt viktiga målsättningar att:

- genomföra nationaliseringar, under arbetarkontroll, över de viktigaste ekonomiska beslutscentra.
- genomföra åtgärder för att förhindra:
 - kapitalflykt
 - sabotage mot produktionen
 - omfattande oordning på grund av inflation
- ta initiativ till åtgärder som tillåter ett stärkande av folkviljan:
 - proportionellt valsysteem
 - upplösande av polisens specialstyrkor
- snabbt etablera en ny typ av internationella relationer, omstrukturera Frankrikes industriella system inom ramen för konstituerandet av ett block bestående av europeiska stater med en liknande politisk inriktning och de länder i tredje världen som kämpar mot imperialismen.
- Strikt se till att demokratiska rättigheter införs inom armén, att befälsstrukturerna omformas och att det skapas en civil kontroll på alla nivåer.

Även om vi antar att regeringen skulle ha viljan att genomföra dessa åtgärder, skulle den inte kunna det endast i kraft av sin egen auktoritet. Massornas ingripande är ofrånkomligt för framgång i denna första fas. (...)

Nationaliseringar kommer inte vara "under arbetarkontroll" helt enkelt därför att man lagstiftat om arbetarkontroll i nationaliserade företag, utan därför att arbetarnas initiativ och aktioner kommer att driva fram nationaliseringarna.

Svaret på borgarnas offensiv kommer att gå via arbetarkontroll över kapitalet och över produktionen, och arbetar- och folkkontroll över priserna på alla nivåer (produktion, grosshandeln och detaljhandeln).

För att uppnå demokratiska reformer, nödvändiga för att förändra den nuvarande legaliteten, kommer ett folkligt tryck att vara oundgängligt. Detta gäller också för reformernas genomförande. Bara en folklig kontroll kan förhindra att reformernas innehåll förvrängs.

Som det grekiska exemplet har visat är det endast en politisk masskampanj som kan driva fram en förändring i de internationella relationerna. Detta gäller desto mer eftersom det kommer att vara arbetarkontrollen som måste se till att de nya riktlinjerna respekteras av samtliga företag.

Erkännandet av demokratiska rättigheter i armén, och de organisationsformer som soldaterna själva kommer att skapa, innebär ett första steg i riktning mot folkkontroll över försvaret. Men det kommer att vara nödvändigt att gå längre. Det måste organiseras en kollektiv och allmän debatt om försvarets uppgifter och organisation och man måste organisera en folklig, civil representation på alla nivåer inom försvarssystemet.

Från valkamp till kamp om makten

Vi har sett att det finns tre avgörande moment längs vägen mot makten: en fas av punktvisa brott med systemet vilken öppnar vägen för den andra faser, organiserandet av en ”dubbelmakt”, och slutligen en period av revolutionära sammanstötningar som öppnar vägen för arbetarmakt.

Programmet måste ta dessa tre moment i beräkning, och skapa kontinuitet mellan dem. (...)

Vi utgår från de aktuella realiteterna.

Man måste helt klart vinna valkampen. Men enligt oss kommer en valseger inte att vara säker om inte:

- valet föregås av en utveckling av den sociala kampen, vilken säkrar en offensiv folklig rörelse som kan överföras till en valseger.
- en vänsterregerings första åtgärder är i förväg klart uttryckta och därmed bidrar till öka trovärdigheten för en sådan regering.
- Dessa två frågor är nära sammanvävda. De strukturella brotten med det kapitalistiska systemet måste utgå ifrån:
- de strävanden som uttrycks och kommer att uttryckas i arbetarklassens och andra folkliga skiktets kamp.
- de programmatiska element som redan finns, vilka det gäller att samla, förenhetliga och komplettera. Av dessa element finns vissa i Programme Commun (t.ex. vissa nationaliseringar, demokratiska rättigheter i armén...), men många av dem finns inte med. Det finns också andra element: delar av CFDTs undersökningar om övergångsproblemen, våra egna förslag o.s.v.

Antikapitalistiska brott

En första del till ett program finns alltså genom dessa förslag till strukturella brott med kapitalismen. Vilka är då förutsättningarna för ett genomförande av dessa ”brott”?

Å ena sidan måste de vara formulerade i lagstiftnings- och regeringstermer. Det är runt förslag framlagda av regeringen eller krävda av regeringen som det kommer att vara möjligt att organisera en mobilisering.

Å andra sidan så kommer det under alla omständigheter att krävas en massmobilisering, vilket det finns stora möjligheter att en valseger spontant kommer att sätta igång. (...)

Om vänstern skulle segra i valet, vore det bara ett första steg. Massrörelsen måste utvecklas för att garantera och utvidga innehållet i valsegern, som samtidigt måste leda till att det bildas en *antikapitalistisk regering*, besluten att förverkliga arbetarnas strävanden.

I dagens läge, med avsikterna hos undertecknarna av Programme Commun och den tyngd de skulle ha i en kommande regeringskoalition kommer detta inte ske automatiskt på grund av valresultaten. Ett strikt genomförande av själva Programme Commun är ifrågasatt av Radikala vänstern, Socialistpartiet är tveksamt och t.o.m. Kommunistpartiet har tagit sig friheter å sin sida. (Se t.ex. frågan om kärnvapenförsvaret). (...)

Det är emellertid uppenbart att i ett globalt sammanhang karakteriserat av omfattande och generaliserad kris kommer man att tvingas välja mellan en kompromiss med bourgeoisin (vilken alltid utfaller till borgarnas fördel) och en politik byggd på anti-kapitalistiska brott med systemet.

Självförvaltningsanhängarnas roll

Men sakerna kan inte stanna vid detta, och det ankommer på självförvaltningsanhängarna att, före och efter valet, arbeta för att påverka den politiska axeln för en koalition. Dels måste vi

arbete för en massmobilisering. Till att börja med mot åtstramningspolitiken, sedan för förändringar i enlighet med de folkliga aspirationerna. Dels måste vi offentligt försvara alla viktiga element i en antikapitalistisk politik.

Om vi lyckas med detta kommer en vänsterregering inte att enbart vara resultatet av långa förhandlingar mellan partiledningarna. Dess sammansättning och dess initiativ kommer också att tvingas ta med i beräkningen de verkliga styrkeförhållanden som upprättats i landet. Från och med då kommer det att finnas stora möjligheter att situationen inte är ”kemiskt ren” utan att en skör och provisorisk kompromiss etableras mellan en klassarbetslinje och en mer antikapitalistisk linje.

Hur ska man i en sådan situation värdera frågan om självförvaltningsanhängarnas deltagande i regeringen? PSU har sagt i sitt manifest från Toulouse, och än en gång slagit fast det vid kongressen i Amiens, att man inte kan svara på den frågan på ett dogmatiskt och en gång för alla fastslaget sätt. Det gäller att göra en värdering av de konkreta förhållanden som skulle göra det möjligt att avancera fram mot folkakt. PSUs Nationella Byrå har i ett Svar till Ligue Communiste Revolutionnaire angående detta ämne sagt: ”Frågan om regeringen och regeringsprogrammet måste föras ut till massorna parallellt med skapandet av embryon till dubbelmaktsorgan. Det är i en sådan situation som revolutionärerna måste kunna ta sitt ansvar, utan att invänta ett tänkt tillstånd där massorna överskrider regeringsmakten.”

Vårt mål är att omforma samhället, och inte att till priset av offer för revolutionens del visa att reformisterna inte är revolutionärer.

Diskussionen om självförvaltningsanhängarnas deltagande i regeringen måste utgå från följande fyra kriterier, som har framkommit ur vår värdering av de portugisiska erfarenheterna.

För det första krävs ett minimum av engagemang från regeringens sida att genomföra brott med det kapitalistiska systemet och därigenom underlätta en egen dynamik för massrörelsen (...)

För det andra måste självförvaltningsanhängarna ha förmåga till organisation och egna oberoende initiativ.

För det tredje måste den folkliga rörelsens utveckling ha nått en sådan nivå att de strävanden och organisationsformer den bär på kommer i en revolutionär konflikt med upprätthållandet av socialt status quo.

För det fjärde måste självförvaltningsanhängarna ha rätten och förmågan att använda sitt deltagande i regeringen till att stödja och underlätta utvecklingen av organ för folkakt i basen.

Allt deltagande i en regeringskoalition måste kategoriskt avfärdas om revolutionärerna riskerar att användas som någon form av gisslan för att hålla tillbaka utvecklingen av arbetardemokrati eller för att utöva påtryckningar på massrörelsen och beröva den dess självständighet.

Översättning och bearbetning: Anders Nordström, Christian Berggren